

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πρώτης ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Ως προς το πρώτο σκέλος του ερωτήματος:

- «Το κράτος είναι, κατά την άποψή μου, μία ανθρώπινη κοινωνία που μόνο σκοπό έχει τη διατήρηση και την προώθηση των κοινωνικών αγαθών.»

Ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος:

- «Είναι καθήκον του πολιτικού άρχοντα να διατηρεί υγιή και ακέραιη μία δίκαιη κατοχή αυτών των αγαθών που αφορούν την ίδια τη ζωή, για όλο αυτόν τον πληθυσμό γενικώς και για κάθε ξεχωριστό υπήκοο συγκεκριμένα, μέσα από νόμους που θα ισχύουν με τον ίδιο τρόπο για όλους.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Ο Λοκ διατύπωσε την αρχή ... και της επανάστασης.»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να παρουσιάζει τη θεωρία του Τζον Λοκ ως προς τον ορισμό του κράτους (ανθρώπινη κοινωνία που στοχεύει στη διασφάλιση των κοινωνικών αγαθών) και ως προς την υποχρέωση (καθήκον) κάθε πολιτικού άρχοντα για την επίτευξη του παραπάνω στόχου (δηλ. προστασία των κοινωνικών αγαθών των πολιτών) μέσω του καθολικής και ισότιμης για όλους εφαρμογής του νόμου.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της δεύτερης ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ Β**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Ως προς το πρώτο σκέλος του ερωτήματος:

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να εντοπίσουν και να αναφέρουν τα τρία είδη εξουσιών στα οποία αναφέρεται ο Μοντεσκιέ στο δοθέν απόσπασμα: νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική.

Ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος:

- «Το παν θα χανόταν αν ο ίδιος ο άνθρωπος ή το ίδιο σώμα αρχόντων ή του λαού, ασκούσαν ταυτόχρονα αυτές τις τρεις εξουσίες: δηλαδή, το να νομοθετεί, να

εφαρμόζει τις δημόσιες αποφάσεις και να δικάζει τα εγκλήματα, ή τις διαφορές των ιδιωτών.»

Ως προς το τρίτο σκέλος του ερωτήματος:

- «Όταν [...]η νομοθετική εξουσία είναι ενωμένη με την εκτελεστική, δεν υπάρχει καθόλου ελευθερία γιατί μπορεί ο ίδιος ο μονάρχης[...] να κάνει νόμους τυραννικούς και να τους εφαρμόσει με τρόπο τυραννικό.»
- «Αν [η δικαστική εξουσία] ήταν συνδεδεμένη με τη νομοθετική, η πίεση πάνω στη ζωή και την ελευθερία των πολιτών θα ήταν αυταρχική, γιατί ο ίδιος ο δικαστής θα ήταν και νομοθέτης. Αν ήταν συνδεδεμένη με την εκτελεστική εξουσία, ο δικαστής θα μπορούσε να έχει τη δύναμη ενός καταπιεστή.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 7, 1. Ο Διαφωτισμός, β. Οι ιδέες και οι φορείς τους] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Σημαντικός εκπρόσωπος των πολιτικών... ο κίνδυνος της αυταρχικής διακυβέρνησης.»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αναδεικνύει τη συλλογιστική πορεία του Μοντεσκιέ ως προς την ανάπτυξη και τεκμηρίωση της θεωρίας του για τη διάκριση των εξουσιών.